

Yaşasın emeğin birlik, mücadele ve dayanışma günü!

ZORBALAR
KALMAZ
GİDER

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

YAŞASIN EMEĞİN BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ!

Emeğiyle geçinen, hayatı yaratan mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma yaşamında ve gündelik hayatta karşılaştığı sorunlarına ve taleplerine dikkat çeken TMMOB 1 Mayıs broşürü yayınlandı.

BİZİZ HAYATI YARATAN

Fabrikalarda, şantiyelerde, madenlerde, inşaatlarda, bürolarda emeğini veren, yaratıcılığını gösteren, alın terini döken tüm mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının bayramı kutlu olsun!

Bugün bizim günümüz!

Bugün emeğin birlik, mücadele ve dayanışma günü!

Bugün yarınlar için direnenlerin günü!

Bugün 1 Mayıs İşçi Bayramı!

İşçi sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs'a bu yıl da küresel salgının gölgesinde giriyoruz. Dünya çapında 3 milyondan fazla kişinin hayatını kaybetmesine neden olan salgın hepimizin hayatını olumsuz etkilemeye devam ediyor. Dünya çapındaki büyük sermaye sahiplerinin servetlerine servet kattığı salgın döneminde, emeğiyle geçinenlerin hayatları daha da zorlaştı.

Büyüyen işsizlik, kötüleşen çalışma şartları ve artan hayat pahalılığı nedeniyle halkın büyük kesimi borç krizi ve yoksulluk içinde yaşam mücadelesi veriyor. Bu durumun nedeni salgın değil, halkın sağlığını ve refahını önemsemeyen, kendi dar çıkarlarını korumak için toplumun ortak çıkarlarını göz ardı eden siyasi iktidardır.

Bu durumun nedeni kapitalist sömürü düzenidir!

Kapitalizm daha fazla sömürü peşinde iken meslektaşlarımız dâhil bütün emekçiler yoksullaşma, işsizleşme, esnek, güvencesiz çalışma biçimleri ve yoğun sömürü koşullarında alın teri dökmektedir.

Ülkemizde artık iki ayrı dünya, iki ayrı hayat yaşanmaktadır. Sarayın gerçeği ile halkın gerçeği arasındaki fark giderek büyümektedir.

Yoksulluk ve yoksunluk bu ülke topraklarından hiç olmadığı kadar derinleşmiştir. Akşam pazarlarında tezgâh altlarında erzak arayanların, ucuz ekmek için Halk Ekmek büfeleri önünde kuyruk bekleyenlerin, dükkânını açmadığı için iflasın eşiğine gelenlerin, ürününü satamadığı için tarlasını ekemeyenlerin, kısa çalışma ödeneğiyle-nakdi ücret desteğiyle ay sonunu getiremeyenlerin ülkesi haline geldik.

Gelecekte umudu olmayan nesillerin ülkesi olduk.

Bu kahredici hayatı değiştirmek elimizde! Bu sömürü düzeninin ezilenleri, dışlananları, kaybedenleri, yok sayılanları olarak bizler yana geldiğimizde yepyeni bir hayat da gelecek. Umudumuz yan yana geldiğinde, güneşli günler de gelecek!

Salgın nedeniyle alanlardan uzak kaldığımız bu 1 Mayıs'ta, umutlarımızı yan yana getirmeye çağırıyoruz.

Yaşasın 1 Mayıs!

ÖZLÜK HAKLARIMIZ VE MESLEK ONURUMUZ İÇİN!

Ülkemizde çalışma yaşamı ve çalışanların özlük haklarının durumu, neredeyse tüm alanlarda olduğu gibi, meslek mensuplarımızın mesleklerini icra ettiği alanlarda da oldukça olumsuzdur. TMMOB ve Bağlı Odaları meslek mensuplarının insanca yaşamak ve insan onurunu yaraşır biçimde bir çalışma yaşamına kavuşmasını sağlamak için, üyelerinin haklarının korunması ve geliştirilmesi için mücadele etmektedir.

AKP'nin meslek alanlarımıza yönelik saldırılarının sonucu olarak denetim ve yaptırım mekanizmalarının zayıflatılması üyelerimizin temel haklarının ve ücretlerinin takibini imkansız hale getirmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu ile TMMOB arasında yapılan "Asgari Ücret Protokolü", meslek mensuplarımızın ilk işe giriş ücretlerinin yapılan araştırmalar sonucu belirlenen rakamın altında kalmasını engellemekte ve insanca bir çalışma yaşamı için ortam yaratmaktaydı. Ancak SGK tarafından bu protokolün aykırı biçimde tek taraflı olarak feshi mensuplarımızın iş barışını ve özlük haklarını geriye götürmüştür.

Protokolün tek taraflı olarak feshedilmesi ile ücretli çalışan meslektaşlarımız düşük ücretle çalışma ve primlerinin eksik yatırılması sorunuyla karşı karşıya bırakılmış, kayıt dışı istihdamın önü açılmıştır.

Gerçekleşmeyen prim ödemeleri nedeniyle de kamu zarara uğratılmıştır.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının öz-

lük haklarını korumak için, temel haklarımız ve ücretlerimiz için, Asgari Ücret Protokolü için mücadele etmeye devam edeceğiz.

TÜM MESLEKTAŞLARIMIZA İŞ, İNSANCA YAŞAM İÇİN!

Emeğin piyasa şiddetine terk edilmesiyle meslektaşlarımızın büyük çoğunluğu ücretli çalışmaya yönelmektedir. Bu durumda meslektaşlarımız, sınırlı istihdam ve düşük ücretlerle piyasaya terk edilen kamu hizmetlerini almakta dahi zorluklar yaşamaktadır.

İşsizlik meslektaşlarımızın en can yakıcı sorunudur. Özellikle yeni mezun meslektaşlarımız işgücüne, çalışma yaşamına dâhil olamamaktadır. Daralan meslek alanları, neredeyse sıfır noktasına inen üretim ve buna bağlı azalan istihdam karşısında TÜİK verileri dahi işsizliği gizleyememektedir.

Yaşanan krize ve derinleşen etkilerine karşın meslektaşlarımız düşük ücretlerle çalışmaya zorlanmaktadır. İşten çıkarmalar ve toplu işten çıkarmalarla tehdit edilen meslektaşlarımız güvencesiz bir çalışma yaşamına mecbur bırakılmaktadır.

Ülkenin ve mesleğin içinde bulunduğu kriz, işsizlik, düşük ücretli çalışma ve temel haklardan yoksun olma durumları kaygıyı artırmaktadır. Aklını ve emeğini ülkemizin gelişmesi ve kalkınması için kullanan, insanca bir yaşam uğruna alın terini döken yüzbinlerce mühendis, mimar ve şehir plancısının düşük ücretler ile kayıt dışı istihdam edilmesi ve kamunun zarara uğraması engellenmelidir.

Bilimsel ve teknik bilginin üretildiği, meslektaşlarımızın görev yaptığı tüm güvencesiz ve esnek çalışma alanlarında iş güvencesinin sağlanması için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Hem toplum kesimlerinin hem de meslektaşlar arasındaki gelir adaletsizliğini ortadan kaldırmak ve herkese insanca yaşayabileceği temel ücret hakkı için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Ülke düzeyinde insani yaşam koşullarına uygun asgari ücret, kıdem tazminatı ve emeklilik hakkı tüm çalışanlara, ayırım gözetmeksizin tanınması için mücadele etmeye devam edeceğiz.

KAMUDA KADROLU, GÜVENCELİ İSTİHDAM ve ÖZLÜK HAKLARIMIZ İÇİN!

Bir ülkenin kalkınmışlık düzeyinin ölçüsünün, bir kamu hizmeti olan mühendislik hizmet alanlarındaki gelişmişlik düzeyi ve bu meslek mensuplarından o ülkenin hak ettiği hizmetleri alması ile doğru orantılı olduğu aşikardır.

Bu gerçekliğe karşın özellikle son 25 yılda, kamuda çeşitli statülerde çalışan ve farklı ücretler alan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik ve sosyal koşulları, üstlendikleri sorumluluklara ve almış oldukları eğitime uymayan bir düzeye geriletilmiş, kamudaki mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki iş alanları farklı ve/veya yardımcı sayılabilecek branştaki alt grup teknik elemanların görevlendirilmesi ile daraltılmış, kamu çalışanı üyelerimizin gerek ücretleri gerekse özlük hakları açısından içine düşürüldükleri durum kriz aşamasına gelmiş ve meslek onurlarını koruma sınırlarını zorlamaya başlamıştır.

TMMOB, plan bütünlüğü olmayan çıkarıcı yatırımlara karşı ülke ve toplum yararına bütüncül kalkınma anlayışı kapsamında kamu çalışanı üyelerinin haklarını korumaya kararlıdır.

Ülkemizdeki her projenin, her çalışmanın planlanmasından yaşama geçirilmesine kadar sorumluluklar üstlenen denetleyen, ülke imarının, sanayinin, tarımının, madenciliğinin, ormancılığının ve üretiminin temel unsuru olan, teknik ve bilimsel temelde yürüttükleri çalışmalarla, ülkemizin kalkınması açısından vazgeçilmez bir yere sahip olan kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının özlük hakları ve ekonomik sorunlarının çözümü için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Kamu çalışanı sayısının olması gereken ihtiyacı karşılayabilmesi, teknik ihtiyacın giderilmesi, denetimlerin alanında uzman kişilerce yapılabilmesi amacıyla kamuda atama bekleyen on binlerce mühendis, mimar ve şehir plancısının istihdamı için mücadele etmeye devam edeceğiz.

2016 yılında ilan edilen Olağanüstü Hal döneminde çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnemelerle kamudaki görevlerinden haksız-hukuksuz biçimde ihraç edilen yurttaşlarımızın ve üyelerimizin yaşadıkları mağduriyet devam ediyor. Çıkartılan Kanun Hükmünde Kararna-

melerle ihraç edilen kamu emekçileri arasında devlet kurumlarında ve belediyelerde çalışan üç binin üzerinde mühendis, mimar ve şehir plancısı bulunmaktadır. Haksız ve hukuksuz biçimde işlerinden atılan, farklı kurumlarda çalışmaları yasaklanan, sosyal güvenceleri ellerinden alınan binlerce üyemizin yaşadığı bu durum acilen düzeltilene kadar mücadele edeceğiz.

Emekçilerin haklarına sahip çıkmak, üyelerimizin çıkarlarını korumak için, yıllardır devam eden adaletsizliğin giderilmesi için haksız-hukuksuz biçimde kamu görevinden ihraç edilen herkes işlerine geri dönene, kamu emekçileri üzerindeki siyasi baskı ve yıldırma politikalarına son verilene kadar mücadele etmeye devam edeceğiz.

Kamu hizmetlerinin güvencesiz, kiralık, taşeron, geçici, sözleşmeli personeller aracılığıyla gördürülme anlayışından vazgeçilene kadar mücadele edeceğiz.

Örgütlü mücadele ile hak alma hakkının kullanılabilmesi için, kamu çalışanlarının örgütlenme özgürlüğü ve uluslararası sözleşmelere uygun grevli toplu sözleşme hakkı için mücadele etmeye devam edeceğiz.

ÜRETİM ve KALKINMA İÇİN!

Dünya ekonomisi topyekûn bir durgunluk aşamasından geçerken; bu durgunluk eşitsizliği sanayisizleşmeyi, yüksek işsizliği, yoksulluğu, sert kemer sıkma programlarını da beraberinde getiriyor. Bu süreçle birlikte kapitalizmin bu sorunlara yanıt verme kabiliyetinin kalmadığı açık bir şekilde görülmektedir.

Önceki krizlerden ders alınmamışçasına finans ve imar rantlarına dayalı balonlaşma neredeyse tüm ekonomilerde yaygın bir şekilde yer almaya devam etmektedir. Ülkemizde de üretim alanlarının tahrip edildiği, dış tasarruflara dayalı, finansal spekülasyon ve şişirilmiş değerler sistemini baz alan inşaat ve rant odaklı büyüme stratejisi, her geçen gün ülkemizi sanayileşme olanaklarından uzaklaştırıyor.

Bu haliyle ekonominin durumu, uzun erimli bir toplumsal bunalıma işaret etmektedir. Mühendisliğin ve meslektaşlarımızın geçirdiği değişim de bu sürece eşlik etmektedir. Mühendisliğin işlev ve iradesi sınıai ve kırsal kalkınma paradigmasından koparılarak en aza indirilmiş; itibarsızlaştırma, değersizleştirme egemen politika olmuştur. Bugün mühendisliği, sanayileşmeyi, kalkınmayı dışlayan; doğal ve kültürel varlıklar üzerinden sermaye birikimini iktidar çevresine yönlendiren rant sistemi ve yoğun sömürüye dayalı çalışma rejimi tüm emekçiler gibi meslektaşlarımızı esnek-güvencesiz çalışma koşullarına mahkum etmekte, işsiz bırakmakta veya meslek dışı alanlarda çalışmaya yöneltmektedir.

Her iki mühendisten biri, mühendis asgari ücretinin altında çalışmakta; kriz nedeniyle ücret düşürme bütün bölgelerde yaşanmakta; her üç mühendisten ikisi kriz nedeniyle sosyal faaliyetlerini azaltmak zorunda kalmaktadır. Her iki mühendisten biri borçludur. Çalışan mühendislerin yüzde 54'ü değişik zaman aralıklarında işsiz kalmış; mühendislerin neredeyse yarısının kendisi veya birinci derece yakınları kriz nedeniyle işini kaybetmiştir.

Bu nedenle TMMOB olarak; Planlı kalkınma yaklaşımının benimsendiği, tam istihdam ve toplumsal refah odaklı üretken bir ekonomik model oluşturmak için, üretimin ithal bağımlılığını azaltacak ve ulusal katma değer zincirini kesintisiz sürdürmeyi sağlayacak akıl ve bilim temelli bir üretim/sanayi plânlaması için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Ekonominin ve toplumsal yaşamın bütününde kamusal üretim, hizmet ve denetim perspektifi için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Türkiye'nin toplumsal gereksinimlerini ve kamu girişimciliğini temel alan sabit yatırımların desteklenmesi, ulusal tasarruf oranları yükseltilmesi, yüksek ve orta-yüksek teknoloji üretim esas alınması için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bölgesel dengesizliklerin kaldırılmasına dönük, istihdam odaklı sektörlerin geliştirilmesini içeren, teknoloji yoğun ürünlerin imalattaki paylarının artırılmasını amaçlayan politikaların egemen olması için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Taşeronlaşmanın kaldırılması, güvenceli çalışma ortamının sağlanması, insan onuruna yakışır ücretlerin alınabilmesi, kıdem tazminatlarının güvencesi için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Taşeronlaşmanın kaldırılması, güvenceli çalışma ortamının sağlanması, insan onuruna yakışır ücretlerin alınabilmesi, kıdem tazminatlarının güvencesi için mücadele etmeye devam edeceğiz.

İŞ CİNAYETLERİNİ DURDURMAK İÇİN!

İşçi sağlığı ve iş güvenliği bütünüyle bir kamu hizmetidir. Bu kapsamdaki eğitim, sınav ve uygulamaların piyasacı bir anlayışla özel sektöre açılmasıyla ülkemizde ölümlü iş kazaları ve henüz toplumsal hafızanın unutmadığı iş kazaları ve iş cinayetleri büyük bir artış göstermiştir.

Soma, Ermenek, Şirvan ve Şırnak'ta maden faciaları; Torunlar, 3. Havalimanı ve 3. Köprü inşaatlarında yaşanan iş cinayetleri halen dün gibi aklımızdadır. Bu alanda birçok meslek disiplininin bilimsel ve teknik verinin yanı sıra toplumsal normları da kullanarak hizmet üretmek zorundadır. Üretilen, işin karakteri ve uygulama alanları gereği kamusal hizmet olmak zorundadır. Ancak ülkemizde, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanı tam aksi istikamette üretim yapmakta; önleyici, tedavi edici uygulamalar işveren eliyle uzmanlara ve hekimlere yüklenmiş durumdadır.

Yasa yayınlandığından beri uzmanların, hekimlerin ve sağlık personelinin işyerlerine vereceği hizmet süresi giderek azaltılmıştır. Bu yapılanın amacı işçi sağlığı ve iş güvenliğini korumak değil; hekim, sağlık personeli ve uzmanların işverene olan maliyetini azaltmaktır.

Özelleştirme, sendikasılaştırma, taşeronlaştırma, esnek/güvencesiz istihdam biçimleri, çalışma koşullarının ağırlığı ve kayıt dışı istihdam, iş kazaları ve meslek hastalıklarının artmasının başlıca nedenleri arasındadır.

Emekçilerin alın terinin değerinin azaltılırken ölümlerin artmasına, İSG yasalarının işçiden değil işverenden yana olmasına, güvencesiz ve esnek çalışmaya, işçi sağlığı ve iş güvenliğinin teknik ve kamusal unsurdan çıkarılmasına, yargı kararlarının işveren ve iktidar tarafından görmezden gelinmesine karşı mücadele etmeye devam edeceğiz.

KADINLARIN EŞİT VE ÖZGÜR OLDUĞU, SÖMÜRÜNÜN BASKININ ORTADAN KALDIRILDIĞI BİR GELECEK İÇİN!

Çalışma hayatına alınmayan ya da istihdamdan uzaklaştırılan kadınların toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılık, şiddet ve kadın cinayetlerine karşı daha korumasız hale gelmekte olduğunu her gün üzülmeye görüyoruz.

Kadına yönelik şiddetle mücadelenin en büyük kazanımlarından birisi olan İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesini kabul etmiyoruz!

Kadınlara ve aile üyelerini hedef alan şiddetin cezasız kalmasına, haklarımızın gasp edilmesine, ülkemizin karanlığa sürüklenmesine izin vermeyeceğiz!

TMMOB olarak kadınların yaşama hakkına sahip çıkacağız, kadına yönelik şiddete sessiz kalınmasına, kazanılmış haklarının gasp edilmesine asla izin vermeyeceğiz.

Ülkemizde kadını eşit ve özgür birey olarak gören yasal dönüşümler ve uygulamaların bir an önce başlatılması, eşitlikçi, demokratik, laik, yönetim biçimlerinin hayata geçmesi, kadın bedeni üzerindeki tüm söz ve karar haklarının kadına ait olduğunun kabulüne kadar mücadele edeceğiz.

EŞİT, PARASIZ, DEMOKRATİK ve BİLİMSEL EĞİTİM İÇİN!

Ülkelerin eğitim politikaları, bilim, teknoloji ve sanayi politikalarından ayrı düşünülemez.

Bireylerin toplum içinde sürekli değişen yaşama hazırlanması ve bir ülkenin kalkınması için gerekli olan yetişmiş, bağımsız düşünebilen insan gücünün sağlanmasında önemi büyük olan eğitimin, ayrıca kültür ve medeniyetin gelişmesinde ve nesilden nesle aktarılmasındaki rolü tartışılmaz.

Bu nedenle, eğitim sistemlerinin değişen ve gelişen zamana ayak uydurması ve sürekli kendini yenilemesi gerekir. Bu yapılmadığı takdirde toplumun geri kalması kaçınılmaz hale gelir.

Ülkemizde; genelde eğitim alanı, özelde de mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitimi halen temel sorun alanlarından biri olma özelliğini sürdürmektedir.

Niteliksel ve işlevsel özelliklerindeki eksikliklerin yanı sıra birçok alanda olduğu gibi plansızlığın da bir sonucu olarak ortaya çıkan bozulmalar sorunun katlanarak büyümesine neden olmaktadır.

Türkiye'deki eğitim ve mühendislik, mimarlık, şehir planlama eğitimi, toplum çıkarlarına göre değil, uluslararası iş bölümünün bir sonucu olarak şekillenmiştir.

Gelişmiş ülkeler ulusal çıkarları doğrultusunda ulusal yenilenme politikalarını hayata geçirebilmek için AR-GE çalışmalarına, bilim, teknoloji ve eğitim altyapılarına bütçelerinden ayırdıkları kaynakları her geçen gün artırmaktadırlar. Oysa bu süreç ülkemizde gelişmiş ülkelerdekini aksine işlemekte; eğitim alanında dayatılanlar, şirketleşen üniversite anlayışının gelişmesine neden olmakta, üniversite yapısındaki değişim, “şirket” ve “müşteri odaklı” bir tarza yönelmekte ve “müfredat” buna uygun biçimde yapılandırılmaktadır.

Bilimsel araştırmalara yeterli kaynak ayrılmayarak, bilimsel gelişmelerin önüne geçilmekte, sanayi ile ilişkiler toplumun ihtiyaçlarına göre değil, sadece sermayenin ihtiyaçlarına göre yapılmaktadır; bilim, piyasa ekonomisinin belirlediği amaca yönelik kullanılmaktadır.

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitimi de bu sorunlu alanın tam ortasındadır.

TMMOB, toplumcu çizgisi gereği, üniversitelerin özerkliği ve akademinin demokratik işleyişi için, neoliberal politikalarla eğitimin ticarileştirilme politikalarına karşı herkes için eşit, parasız, nitelikli eğitim için, eğitimin her aşamasındaki gericileştirme politikalarına karşı bilimsel ve laik bir eğitim anlayışı için mücadele etmeye devam edeceğiz.

UMUT YAN YANA

2021 yılı İşçi Bayramı'nda sağlıklı, güvenceli ve insanca yaşam umutlarımızı yan yana getireceğiz. Aşağıdaki taleplerimiz ve hedeflerimiz için mücadeleyi yan yana büyüteceğiz:

- Herkese aşı, herkese gelir desteği sağlanmalı, acil ve zorunlu işler dışında 4 hafta çarklar durdurulmalıdır!
- Çalışırken hastalanan emekçiler için COVID-19 iş kazası ve meslek hastalığı olarak kabul edilsin!
- Kod 29 ve ücretsiz izin zulmüne son versin!
- İşsizlik Sigortası Fonu kaynakları patronlara değil işçilere ve işsizlere!
- Asgari ücret üzerindeki tüm vergi ve kesintiler sıfırlansın!

- İşsizliğe karşı kamu istihdamı artırılmalı, hukuksuz biçimde işten çıkarılan kamu emekçileri işlerine iade edilsin, çalışma süreleri azaltılsın.
- Doğa katili projelere, Kanal İstanbul'a, betona, savaşa, silahlanmaya, sermayeye değil aşırıya ve sosyal desteklere kaynak!
- Az kazandıktan az, çok kazandıktan çok vergi alınsın! Zorunlu mallarda ve elektrik, su, doğalgaz, iletişim faturalarında dolaylı vergiler tümüyle sıfırlansın.
- Örgütlenme, özgür toplu sözleşme ve grev hakkı önündeki tüm engeller kaldırılmalı!
- İstanbul Sözleşmesi Yaşatır. 6284 sayılı yasa etkin şekilde uygulansın, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün İşyerinde Şiddete Karşı 190 sayılı sözleşmesi onaylansın!

Umudumuz birliğimizde, mücadelemizde ve dayanışmamızdadır!

1 MAYIS'TA UMUT YAN YANA!

YAŞASIN 1 MAYIS!